

Małgorzata Podogrodzka

Szkoła Główna Handlowa
Instytut Statystyki i Demografii
mpodog@sgh.waw.pl

KAPITAŁ KREATYWNY A PRZESTRZENNE ZRÓŻNICOWANIE UBÓSTWA W POLSCE

Streszczenie: Przestrzenne zróżnicowanie natężenia ubóstwa w Polsce znajduje się w centrum zainteresowania wielu badaczy. Jednocześnie pomiar tego zjawiska nie jest jednoznacznie zdefiniowany, jak też czynniki go kształtujące. Celem artykułu jest wyodrębnienie tych regionów Polski, które charakteryzowały się podobnym poziomem ubóstwa w 2010 r. oraz ocena, na ile różnice te można tłumaczyć odmiennie kształtującym się na ich terenie zasobem kapitału kreatywnego. Wyniki przeprowadzonych rozważań nie potwierdziły tezy, że w województwach, w których odnotowujemy relatywnie duży zasób kapitału kreatywnego, wystąpił też niski poziom ubóstwa. Jednocześnie analiza wskazała, że wysoka jakość zasobów ludzkich może przyczynić się do ograniczenia ubóstwa w regionie.

Słowa kluczowe: ubóstwo, kapitał kreatywny, kreatywność, nierówności społeczne.

Wprowadzenie

Problem ubóstwa oraz próby określenia determinant wpływających na jego przestrzenne zróżnicowanie znajdują się w centrum zainteresowania wielu badaczy z różnych dyscyplin naukowych [Radzukiewicz, 2010; Kot i in., 2004; Lister, 2007; Frąckiewicz, 2003; Kryńska, 2006; Woźniak, 2011]. Jednocześnie sama definicja tego pojęcia nie jest jednoznaczna, a co zatem idzie, i jego pomiar. W konsekwencji jego przestrzenny obraz może być również nieco odmienny [Kasprzyk i Fura, 2011; Panek, 2010; Sulmicka, 2003; Szukiełojć-Bieńkuńska, 2006; Szukiełojć-Bieńkuńska i in., 2010].

Dysproporcje w przestrzennym natężeniu ubóstwa przez stulecia tłumaczono przede wszystkim różnym poziomem rozwoju ekonomicznego regionów. Dy-

namiczny rozwój różnych gałęzi przemysłu, a co zatem idzie i zmiany w strukturze zapotrzebowania na kwalifikacje zawodowe pracowników oraz dodatkowo postępujący proces globalizacji w sferze społecznej i gospodarczej powoduje, że wcześniej odnotowane czynniki tracą nieco na znaczeniu. Dodatkowo rozwój sieci telekomunikacyjnych, a zwłaszcza Internetu oraz infrastruktury drogowej sprawia, że miejsce wykonywania pracy zawodowej nie jest już miejscem zamieszkania. Jakość zasobów ludzkich zamieszkujących na danym terenie staje się czynnikiem kluczowym dla przyciągnięcia potencjalnych inwestorów, a tym samym ma wpływ na rozwój ekonomiczny regionu i, poprzez zwiększenie liczby miejsc pracy, zmniejszenie na nim poziomu ubóstwa. To właśnie klasa kreatywna, osoby twórcze mogą być właśnie takim magnesem dla nowych inwestorów, zwłaszcza w branży wysokich technologii. Dysproporcje dotyczą zarówno sfery zabezpieczenia społecznego i zdrowotnego ludności, bezpieczeństwa publicznego, możliwości korzystania z zasobów kultury oraz kształcenia, dostępu do instytucji sprawujących opiekę nad małymi dziećmi. Wydaje się, że nie bez znaczenia są również walory ekologiczne miejsca. W literaturze przedmiotu zagadnienia te są dość często omawiane, ale zwykle analizuje się je jako pojedyncze składowe kapitału kreatywnego, a zwłaszcza zagadnienia związane z oceną stopnia zaawansowania technologicznego przemysłu. Jednocześnie sam pomiar kapitału kreatywnego nie jest jednoznaczny. Można znaleźć wiele różnych propozycji jego pomiaru, a różnią się one między sobą przede wszystkim doбором zmiennych opisujących to zjawisko [Bal-Domańska, 2009; Bilton i Leary, 2002; Bobirca i Draghici, 2011; Bacon-Shone i Hui, 2011; Chun-Hung i in., 2011; Cowan i Caplan, 2004; Cunningham, 2004; Dworak, 2011; Florida, 2010; Garnham, 2005; Graham, 2002; Higgs, Cunningham i Pagan, 2007; Jeffcutt, 2000; Kern i Runge, 2011; Klasik, 2012; Lawrence i Phillips, 2002; Oakley, 2004; Namysłak, 2010; Pratt, 2005; Podogrodzka, 2013; Roszkowski, 2005; Welfe, 2007; Zienkowski, 2003].

W artykule przedstawiono przestrzenne zróżnicowanie ubóstwa i kapitału kreatywnego w Polsce w 2010 r. oraz przeprowadzono analizę współwystępowania obu omawianych zjawisk. Rozważania te pozwoliły na weryfikację hipotezy, że regiony charakteryzujące się wyższym poziomem kapitału kreatywnego cechują się niższym poziomem ubóstwa.

W prowadzonych rozważaniach za porównawczy obiekt przyjęliśmy województwo. Do wyznaczenia kapitału kreatywnego regionu wykorzystaliśmy nieco zmodyfikowaną wersję jego pomiaru zaproponowaną przez Floridę, a przedstawioną przez Podogrodzką. Do opisu poziomu ubóstwa przyjęliśmy takie zmienne jak: wskaźnik zagrożenia ubóstwem liczony po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych, wskaźnik relatywnej granicy ubóstwa, wskaź-

nik ustawowej granicy ubóstwa oraz wskaźnik ubóstwa określony dla minimum egzystencji. Kapitał kreatywny opisano przez takie wskaźniki jak: talent, tolerancja, technologia i teren. Do wyodrębnienia grup województw podobnych ze względu na poziom ubóstwa wykorzystano relację między przekrojową średnią arytmetyczną a przekrojowym odchyleniem standardowym, gdzie obie miary statystyczne wyznaczono z danych dla 16 województw. Jednocześnie zakładamy, że wartość przeciętna stanowi punkt odniesienia do oceny sytuacji w danym województwie w stosunku do pozostałych. Im wyższe jej wartości od średniej, tym sytuacja ta jest gorsza, zaś im niższe, tym jest lepsza. Do syntetycznego opisu tego przestrzennego zróżnicowania wykorzystaliśmy podstawowe miary statystyczne, tj. współczynnik zmienności oraz obszar zmienności.

W przestrzennym opisie charakterystyk wyznaczających kapitał kreatywny skorzystaliśmy z metody rankingowej. Dla każdej ze zmiennych syntetycznych go określających zbudowaliśmy listę rankingową według wartości, tak aby były one stymulantami dla jego wzrostu. Im wyższa pozycja regionu na tej liście, tym wyższy też jego zasób w kapitał kreatywny. Określenia grup województw podobnych ze względu na poziom wartości zmiennych syntetycznych dokonano przez ich podział na cztery równe części, tak aby w pierwszej grupie znalazły się te województwa, które zajmowały na odpowiedniej liście rankingowej pozycje 1-4. W grupie drugiej ulokowały się te z miejsc 5-8, w trzeciej z 9-12, a w czwartej z 13-16.

W analizie regionalnych powiązań między stopniem ubóstwa a kapitałem kreatywnym (lub jego segmentami) wykorzystaliśmy współczynnik korelacji liniowej. Jednocześnie zakładamy, iż badane województwa stanowią jedynie próbę losową w opisie tych przestrzennych zależności. Wykorzystując procedurę weryfikacji hipotez, dokonamy oceny jej istotności przy poziomie 0,02.

Informacje wykorzystane w rozważaniach pochodzą z banku danych Eurostatu [www 2] oraz *Rocznika Statystycznego Województw 2011* [www 1].

1. Przestrzenne zróżnicowanie ubóstwa w Polsce w 2010 roku

W literaturze przedmiotu odnajdujemy wiele różnych definicji ubóstwa, ale najczęściej dotyczy ona braku ekonomicznego zaspokojenia bytu jednostki. Wśród wielu propozycji pomiaru tego zjawiska najczęściej wyznacza się: wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych, wskaźnik zagrożenia ubóstwem obliczony dla minimum egzystencji, wskaźnik relatywnej granicy ubóstwa czy wskaźnik ustawowej granicy ubóstwa. Ponieważ

każda z tych miar nieco inaczej definiuje ubóstwo, a w konsekwencji odmiennie wyznacza jego poziom, dlatego też w prowadzonych rozważaniach uwzględnimy wszystkie te miary, pokazując jednocześnie, na ile odznaczają się one przestrzennym podobieństwem/zróźnicowaniem. Wyznaczając przekrojowe współczynniki korelacji między tymi charakterystykami możemy zauważyć, że istotną zależność odnotowaliśmy między wskaźnikiem ubóstwa liczonym dla minimum egzystencji a relatywną oraz ustawową granicą ubóstwa. Natomiast jej brak wystąpił do wskaźnika ubóstwa liczonego po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych. Ponadto syntetyczne miary rozproszenia wskazują na relatywnie duże przestrzenne zróżnicowanie wartości tych wszystkich wskaźników ubóstwa (tabele 1 i 2).

Tabela 1. Przekrojowe współczynniki korelacji między miarami opisującymi natężenie ubóstwa w Polsce w 2010 r.

Wskaźniki ubóstwa	Wskaźniki ubóstwa dla:		
	minimum egzystencji	relatywnej granicy ubóstwa	ustawowej granicy ubóstwa
po uwzględnieniu w dochodach: transferów społecznych	0,277	0,407	0,251
minimum egzystencji	1,000	0,970*	0,987*
relatywnej granicy ubóstwa	-	1,000	0,965*

* Zależność między miarami jest istotna.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie [www 1] i [www 2].

Tabela 2. Syntetyczne miary zróżnicowania dla miar opisujących przestrzenne zróżnicowanie natężenia ubóstwa w Polsce w 2010 r.

Miary statystyczne	Wskaźniki ubóstwa po uwzględnieniu w dochodach:			
	transferów społecznych	minimum egzystencji	relatywnej granicy ubóstwa	ustawowej granicy ubóstwa
średnia arytmetyczna	18,0	5,9	17,8	7,5
odchylenie standardowe	4,8	2,0	4,7	2,4
współczynnik zmienności	26,7	34,7	26,5	32,6
wartość minimalna	12,4	3,5	11,6	4,7
wartość maksymalna	30,7	9,8	26,6	11,7

Źródło: Obliczenia własne na podstawie [www 1] i [www 2].

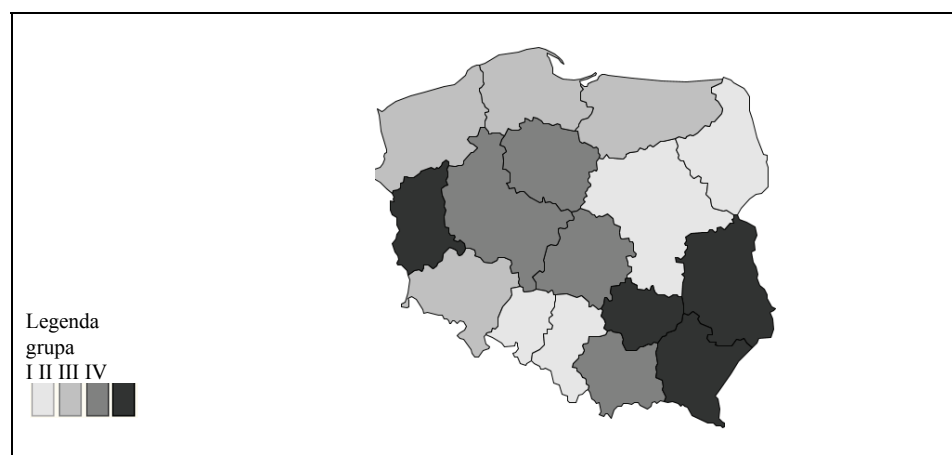
Uwzględniając wymogi formalne stawiane zmiennym wykorzystywanym w metodach statystycznych, tj. brak istotnej zależności między zmiennymi oraz wysoki stopień ich dyskryminacji, do dalszej analizy wybrano wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu transferów społecznych oraz wskaźnik ubóstwa wyznaczony dla minimum egzystencji.

Wśród województw charakteryzujących się najniższymi wartościami wskaźnika ubóstwa liczonego po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych należy wymienić te, które rozlokowane były w części Polski północno-wschodniej i środkowopółdniowej. Nieco już wyższe wartości tej miary w stosunku do poprzedniej grupy dotyczyły ok. 56% regionów, które rozmieszczone były w różnych częściach kraju. Podobnie sytuacja przedstawiała się dla województw, gdzie wskaźnik ubóstwa przyjmował wartości wyższe od średniej wyznaczonej ze wszystkich województw. Tworzyły one małe skupiska, głównie na obszarach Polski południowo-wschodniej oraz środkowozachodniej. Można zatem stwierdzić, że województwa charakteryzujące się podobnym poziomem wartości dla tak liczonego wskaźnika ubóstwa tworzyły mało zwarte obszary i były to skupiska o różnej liczbie elementów znajdujące się w różnych częściach kraju (tabela 3 i rys. 1).

Tabela 3. Wskaźnik ubóstwa liczony po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych według województw w 2010 r.

Grupa	Klasa wartość	Województwa
I	(8,7; 13,5>	podlaskie, śląskie
II	(13,5; 18,3>	opolskie, mazowieckie, pomorskie, warmińsko-mazurskie, dolnośląskie, zachodniopomorskie, wielkopolskie, małopolskie, łódzkie
III	(18,3; 23,1>	kujawsko-pomorskie, świętokrzyskie (n = 2)
IV	(23,1; 29,5>	lubuskie, podkarpackie
V	(29,4; 33,2)	lubelskie

Źródło: Obliczenia własne na podstawie [www 1] i [www 2].

Rys. 1. Wskaźnik ubóstwa liczony po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych w 2010 r.

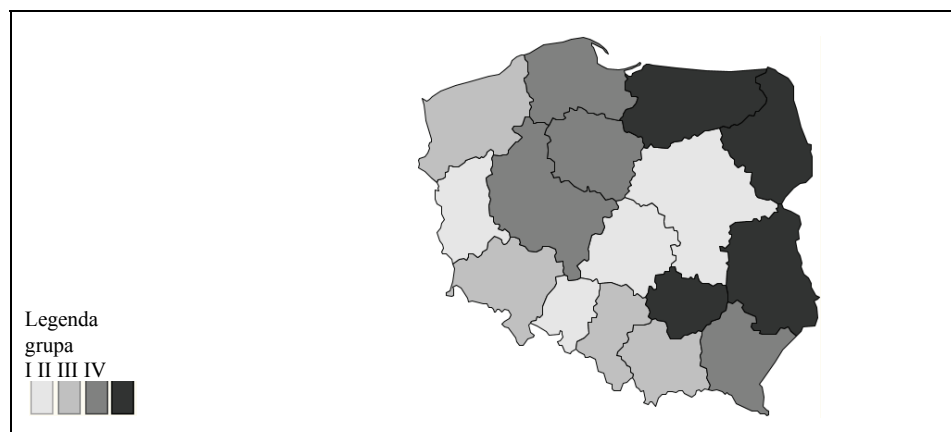
Źródło: Obliczenia własne na podstawie [www 1] i [www 2].

Nieco odmienny od odnotowanego obrazu otrzymujemy rozkład województw dla miary ubóstwa liczonej jako minimum egzystencji. Najniższe jej wartości obejmowały przede wszystkim regiony Polski środkowopółnocnej. Nieco wyższe w stosunku do grupy poprzedniej dotyczyły tych województw, które znajdowały się w części środkowozachodniej, centralnej oraz południowo-wschodniej kraju. Natomiast wartości wskaźnika ubóstwa wyższe od średniej wyznaczonej dla wszystkich województw obejmowały obszar Polski środkowopółnocnej, a najwyższe obszar przygraniczny w części wschodniej i północno-wschodniej kraju. Jednocześnie województwa charakteryzujące się podobnym poziomem wartości tworzyły dość zwarte przestrzennie obszary i były to raczej skupiska wieloelementowe (tabela 4 i rys. 2).

Tabela 4. Wskaźnik ubóstwa liczony jako minimum egzystencji według województw w 2010 r.

Grupa	Klasa wartość	Województwa
I	(1,7; 3,9>	opolskie, łódzkie
II	(3,9; 6,1>	lubuskie, mazowieckie, śląskie, małopolskie, zachodniopomorskie, dolnośląskie, podkarpackie
III	(6,1; 8,3>	wielkopolskie, pomorskie, kujawsko-pomorskie
IV	(8,3; 10,4>	podlaskie, lubelskie, świętokrzyskie, warmińsko-mazurskie

Źródło: Obliczenia własne na podstawie [www 1] i [www 2].

Rys. 2. Wskaźnik ubóstwa liczony jako minimum egzystencji według województw w 2010 r.

Źródło: Obliczenia własne na podstawie [www 1] i [www 2].

Reasumując, przeprowadzona analiza pozwala zauważyć, że przestrzenny obraz natężenia ubóstwa nieco różnił się w zależności od przyjętej miary. Dlatego też dla każdej z tych charakterystyk przeprowadzimy odrębne rozważania na temat ich powiązań z kapitałem kreatywnym.

2. Propozycja pomiaru kapitału kreatywnego dla Polski

Do wyznaczenia indeksu kreatywności dla Polski przyjęliśmy propozycję Podogrodzkiej. Składa się on z trzech (3T) oraz czterech komponentów (4T). Pierwszy z nich to indeks talent. Opisują go takie zmienne jak: gęstość zaludnienia, tj. liczba osób w wieku 25-65 lat przypadająca na 1 km², odsetek ludności zamieszkałej w miastach, odsetek ludności w wieku 25-65 lat w ogólnej liczbie ludności. Drugi ze składników to wskaźnik tolerancji, wyrażony przez takie charakterystyki jak: relacja między liczbą osób przybywających i opuszczających dany obszar a liczbą mieszkańców (saldo migracji), relacja między liczbą osób kształcących się w szkołach wyższych (studentów) a liczbą mieszkańców, relacja między liczbą rozwiązanych małżeństw a liczbą zawartych małżeństw. Kolejnym z komponentów jest indeks technologii. Opisują go takie zmienne jak: wysokość nakładów na działalność badawczo-rozwojową w przeliczeniu na 1 mieszkańca, wysokość nakładów na działalność badawczo-rozwojową w relacji do produktu krajowego brutto w %, relacja między liczbą pracowników zatrudnionych w sektorze badawczo-rozwojowym a liczbą osób aktywnych zawodowo. Indeks teren (dodatkowy komponent w stosunku do propozycji Floridy) składał się z trzynastu zmiennych, które zgrupowano w następujący sposób: grupa I zabezpieczenie lokalowe: wskaźnik mieszkalnictwa, tj. relacja między liczbą oddanych do użytku lokali mieszkalnych a liczbą ludności, grupa II ekologia: wskaźnik lesistości, wskaźnik pyłowego zanieczyszczenia powietrza, grupa III bezpieczeństwo społeczno-rodzinne: wskaźnik bezpieczeństwa, tj. relacja między liczbą zgłoszonych przestępstw a liczbą ludności zamieszkałą na danym obszarze, relacja między liczbą urodzeń a liczbą miejsc w żłobkach na danym obszarze, relacja między liczbą dzieci w wieku 3-5 lat do liczby miejsc w przedszkolach na danym obszarze, grupa IV kultura: relacja między liczbą wypożyczonych książek w bibliotekach publicznych a liczbą ludności, relacja między liczbą osób uczestniczących w wydarzeniach teatralnych i muzycznych a liczbą ludności, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą domów kultury, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą klubów sportowych, grupa V ochrona zdrowia: relacja między liczbą mieszkańców a liczbą łóżek szpitalnych, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą punktów ambulatoryjnych, relacja między liczbą mieszkańców a liczbą pracujących lekarzy. W wyniku przeprowadzonych rozważań stwierdzono, że najniższym poziomem kapitału kreatywnego odzna-

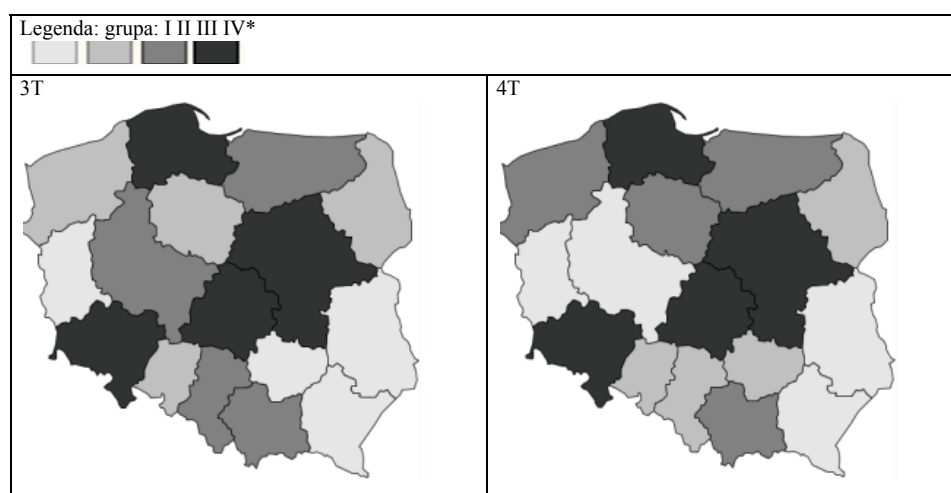
czały się przede wszystkim województwa w części południowo-wschodniej oraz środkowozachodniej Polski. Województwa o nieco wyższym jego zasobie rozlokowane były w różnych częściach kraju. Natomiast część Polski północnej i południowo-środkowej charakteryzowała się relatywnie dużym jego udziałem, a część środkowa – najwyższym (tabela 5 i rys. 3).

Tabela 5. Lista rankingowa województw według wartości indeksu kreatywności w 2010 r.

Województwo	Pozycja na liście rankingowej	
	3T	4T
Dolnośląskie	13	15
Kujawsko-pomorskie	8	10
Lubelskie	2	3
Lubuskie	1	1
Łódzkie	14	14
Małopolskie	12	9
Mazowieckie	15	13
Opolskie	6	7
Podkarpackie	3	2
Podlaskie	5	8
Pomorskie	16	16
Śląskie	11	5
Świętokrzyskie	4	6
Warmińsko-mazurskie	9	12
Wielkopolskie	10	4
Zachodniopomorskie	7	11

* Im wyższy numer grupy, tym wyższy zasób kapitału kreatywnego w regionie.

Źródło: Podogrodzka [2013].

Rys. 3. Grupy województw według indeksu kreatywności w 2010 r.

Źródło: Podogrodzka [2013].

Łącząc informacje o przestrzennym zróżnicowaniu kapitału kreatywnego, niezależnie od sposobu jego liczenia, z poziomem ubóstwa, niezależnie od miary go wyznaczającej, nie możemy twierdzić, że charakterystyki te są ze sobą skorelowane. Oznacza to, że województwa, w których odnotowaliśmy wysoki posiadany przez nie zasób kapitału kreatywnego, charakteryzowały się zarówno niskim, jak i wysokim poziomem ubóstwa. Do nieco odmiennych wniosków dochodzimy, rozważając powiązania między poszczególnymi segmentami kapitału kreatywnego a wskaźnikami ubóstwa. Dla miary określającej zasięg ubóstwa po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych istotna ujemna zależność wystąpiła w połączeniu z indeksem talent i tolerancja. Im wyższym zasobem kapitału kreatywnego określonym przez te wskaźniki odznaczał się region, tym natężenie ubóstwa było w nim mniejsze. Podobną zależność odnotowaliśmy dla wskaźnika ubóstwa liczonego jako minimum egzystencji, ale jedynie dla indeksu talent oraz dodatkowo też dla indeksu teren. W pierwszym przypadku zależność ta była ujemna, a w drugim dodatnia. Analizy te wskazują, że przede wszystkim jakość zasobów ludzkich determinuje poziom ubóstwa w regionie (tabela 6).

Tabela 6. Przekrojowe współczynniki korelacji między segmentami określającymi kapitał kreatywny a miarami ubóstwa w Polsce w 2010 r.

Wskaźniki	Segmenty kapitału kreatywnego			
	talent	tolerancja	technologia	teren
Zasięg ubóstwa po uwzględnieniu w dochodach transferów społecznych	-0,46*	-0,55*	-0,04	0,14
Zasięg ubóstwa liczony jako minimum egzystencji	-0,48*	0,07	-0,08	0,51*

* Zależność między zmiennymi jest istotna.

Źródło: Podogrodzka [2013].

Wydaje się również, że walory ekologiczne oraz zabezpieczenie społeczno-kulturowe terenu mogą sprzyjać osiedlaniu się na nim klasy kreatywnej. Jednocześnie wysokie dochody osiągane przez tę klasę mogą kreować zapotrzebowanie na osoby wykonujące niskopłatne prace (klasa usługowa) w zakresie np. sprzątania, gotowania czy opieki nad zwierzętami, a tym samym prowadzić do wzrostu dysproporcji materialnych między tymi grupami społecznymi. Temu wzrostowi może też towarzyszyć wzrost liczby osób zatrudnionych bez umów o pracę oraz pobierających świadczenia z opieki społecznej, co z kolei może powodować rzeczywisty lub pozorny wzrost liczby osób ubogich. Potwierdzenie tych przypuszczeń wymaga jednakże dalszych, pogłębionych analiz.

Podsumowanie

Nierównomierny przestrzenny poziom ubóstwa w Polsce pozostaje w centrum zainteresowania wielu badaczy. Wśród licznych propozycji wyjaśnienia tego zjawiska szczególne miejsce zajmuje analiza wpływu na nie klasy kreatywnej, która tworzy kapitał kreatywny.

Wyniki przeprowadzonych rozważań pozwalają zauważyć, że wskaźnik zagrożenia ubóstwem po uwzględnieniu transferów społecznych oraz wskaźnik ubóstwa wyznaczony dla minimum egzystencji charakteryzowały się umiarkowaną przestrzenną wartością dyskryminacyjną, ale obie miary nie były ze sobą skorelowane. Jednocześnie dla pierwszej z nich województwa odznaczające się podobnym jej natężeniem tworzyły mało liczne grupy, które rozlokowane były w różnych częściach Polski. Natomiast w drugim przypadku były to raczej skupiska wieloelementowe, tworzące dość zwarte przestrzenie obszary. Rozważania na temat kapitału kreatywnego pozwalają stwierdzić, że województwa charakteryzujące się podobnym jego zasobem generalnie nie posiadały jednej wspólnej granicy. Odnotowaliśmy również brak istotnej przestrzennej zależności między kapitałem kreatywnym a wskaźnikami ubóstwa, niezależnie od sposobu ich wyznaczania. Jednocześnie miary te były skorelowane z niektórymi segmentami tego kapitału. Jakość zasobów ludzkich zamieszkujących na danym terenie wyraźnie determinowała natężenie ubóstwa i im była ona wyższa, tym poziom ubóstwa niższy.

Przeprowadzona analiza nie potwierdziła postawionej na wstępie hipotezy badawczej, ale wykazała, że w zależności od szczegółowości prowadzonych rozważań oraz doboru zmiennych opisujących kapitał kreatywny czy natężenie ubóstwa możemy uzyskać nieco odmienne wyniki.

Literatura

- Bal-Domańska B. (2009), *Wpływ gospodarki opartej na wiedzy na rozwój regionalny*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 6.
- Bilton C., Leary R. (2002), *What Can Managers Do for Creativity? Brokering Creativity in the Creative Industries*, „International Journal of Cultural Policy”, Vol. 8.
- Bobirca A., Draghici A. (2011), *Creativity and Economic Development*, „World Academy of Science, Engineering and Technology”, No. 59.
- Bacon-Shone J., Hui D. (2011), *Design and Construction of the Hong Kong Creativity Index*, http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning_policy/doc/creativity/report/hongkong.pdf (dostęp: 3.04.2012).

- Chun-Hung Ng, Mok P., Ngai F., Wan-kan C., Yuen C. (2011), *A Study on Creativity Index*, <http://www.uis.unesco.org/culture/Documents/Hui.pdf> (dostęp: 3.04.2012).
- Cowan T., Caplan B. (2004), *Why Do People Underestimate the Benefits of Cultural Competition?*, „American Economic Review”, No. 94.
- Cunningham S. (2004), *The Creative Industries after Cultural Policy*, „International Journal of Cultural Studies”, No. 7.
- Dworak E. (2011), *Wpływ gospodarki opartej na wiedzy na kategorie makroekonomiczne*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 7/8.
- Florida R. (2010), *Narodziny klasy kreatywnej*, Narodowe Centrum Kultury, Warszawa.
- Frąckiewicz L. (red.) (2003), *Bezpieczeństwo socjalne*, AE w Katowicach, Katowice.
- Garnham N. (2005), *From Cultural to Creative Industries*, „International Journal of Cultural Policy”, No. 11.
- Graham B. (2002), *Heritage as Knowledge: Capital or Culture?*, „Urban Studies”, Vol. 39.
- Higgs P., Cunningham S., Pagan J. (2007), *Australia's Creative Economy: Definitions of the Segments and Sectors*, Technical Report, Faculty Research Office, CCI.
- Jeffcutt P. (2000), *Management and the Creative Industries*, „Culture and Organization”, Vol. 6.
- Lister R. (2007), *Bieda*, Wydawnictwo Sic!, Warszawa.
- Frąckiewicz L. (red.) (2005), *Wykluczenie społeczne*, AE w Katowicach, Katowice.
- Kern Ph., Runge J. (2011), *KEA Briefing: Towards a European Creativity Index*, <http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc/creativity/report/kea.pdf> (dostęp: 4.04.2012).
- Klasik A. (red.) (2012), *Kreatywna gospodarka w mieście i aglomeracji*, Prace Naukowe UE w Katowicach, Katowice.
- Kot S.M., Malawski A., Węgrzecki A. (red.) (2004), *Dobrobyt społeczny, nierówności i sprawiedliwość dystrybucyjna*, AE w Krakowie, Kraków.
- Kryńska E. (red.) (2006), *Polityka społeczno-ekonomiczna w dobie przemian*, Uniwersytet Łódzki, Łódź.
- Lawrence T.B., Phillips N. (2002), *Understanding Cultural Industries*, „Journal of Management Inquiry”, Vol. 11.
- Oakley K. (2004), *Not So Cool Britannia: The Role of the Creative Industries in Economic Development*, „International Journal of Cultural Studies”, Vol. 7.
- Namyślak B. (2010), *Sektor kreatywny w aglomeracji wrocławskiej*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 7.
- Panek T. (2010), *Wielowymiarowy obraz ubóstwa w Polsce w ujęciu regionalnym*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 2.
- Pratt A. (2005), *Cultural Industries and Cultural Policy: an Oxymoron?*, „International Journal of Cultural Policy”, No. 11.

- Podogrodzka M. (2013), *Kapitał kreatywny a rozwój gospodarczy regionu w Polsce*, „Studia Ekonomiczne. Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach”, nr 3.
- Radziukiewicz M. (2010), *Nierówności i wykluczenie społeczne w Polsce*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 10.
- Roszkowski S. (2005), *Kapitał ludzki a wzrost gospodarczy w ujęciu wojewódzkim*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 4.
- Sulmicka M. (2003), *Wskaźnik ubóstwa społecznego*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 1.
- Szukielój-Bieńkowska A. (2006), *W stronę wielowymiarowej analizy ubóstwa i społecznego wykluczenia*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 5.
- Szukielój-Bieńkowska A., Verger D., Merceroh S., Fall M. (2010), *Ubóstwo i wykluczenie społeczne. Koncepcja pomiaru*, „Wiadomości Statystyczne”, nr 12.
- Welfe W. (red.) (2007), *Gospodarka oparta na wiedzy*, PTE, Warszawa.
- Woźniak M.G. (red.) (2011), *Nierówności społeczne a wzrost gospodarczy*, Uniwersytet Rzeszowski, Rzeszów.
- Zienkowski L. (red.) (2003), *Wiedza a wzrost gospodarczy*, Scholar, Warszawa.
- [www 1] *Rocznik Statystyczny Województw 2011*, GUS, www.stat.gov.pl.
- [www 2] Bank danych Eurostatu, <http://ec.europa.eu/eurostat/en>.

CAPITAL OF CREATIVE AND POVERTY BY VOIVODSHIP IN POLAND

Summary: Intensity of poverty in Poland by regions is located in the centre of many researchers. At the same time, the measurement of the phenomenon is not clearly defined, as well as the factors measures of it. The purpose of the article is to extract these Polish regions, which are characterized by a similar level of poverty in 2010. and an assessment of how these differences can be explained differently are shaped by the creative capital resource. The results of carried out deliberations have not confirmed the thesis that in the regions, where we are observed relatively large resource of creative capital, there was also a low level of poverty. At the same time, the analysis indicated that the high quality of human resources can help to reduce poverty in the region.

Keywords: poverty, creative capital.